

Nr 378.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående ersättning till korpralen J. E. Normans änka Agnes Cecilia Norman och makarnas tre minderåriga barn; given Stockholms slott den 30 april 1918.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvärsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att korpralen Johan Edvin Normans änka Agnes Cecilia Norman och makarnas minderåriga barn Gustaf Edvin Sigfrid, Erik Gunnar och Edgar Sixten må å allmänna indragningsstaten åtnjuta ersättning till belopp och under villkor i övrigt, som finnas angivna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30
april 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

*Ang. ersätt-
ning til korp-
ralen J. E.
Normans änka
och minder-
åriga barn.*

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna anförde härefter:
Uti en till Kungl. Maj:t ställd ansökning har avlidne korpralen
vid andra eldarekompaniet Johan Edvin Normans änka Agnes Cecilia
Norman, som är född den 9 oktober 1883, anhållit att utbekomma er-
sättning enligt nämnda förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i
anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, för sig och
sina minderåriga barn Gustaf Edvin Sigfrid, född den 31 augusti 1907,
Erik Gunnar, född den 15 december 1908, och Edgar Sixten, född den
24 december 1910.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att korpralen Norman inne-
haft anställning vid flottan åren 1906—1910, att han den 29 februari
1912 erhållit förnyad anställning vid flottan, att han under tiden 15 april—
28 september 1912 genomgått underofficersskola, att han därunder till

följd av drag i skolans lokaler ådragit sig förkylning, att han i anledning härav den 30 september 1912 sjukmönstrat, därvid han konstaterats lida av lungtuberkulos, att han därefter längre perioder vistats å sanatorium och endast tidtals kunnat fullgöra sin tjänst vid flottan, att han den 9 september 1917 avlidit i lungtuberkulos samt att han intill sin död åtnjutit underhåll och vård genom militär myndighets försorg ävensom avlöning av statsmedel.

Vidare inhämtas av handlingarna i ärendet.

Med skrivelse den 13 december 1917 hade stationsbefälhavaren vid flottans station i Stockholm till riksförsäkringsanstalten översänt en av änkan Norman gjord, till stationsbefälhavarens expedition den 2 oktober 1917 inkommen ansökning, att jämlikt bestämmelserna i förenämnda förordning den 18 juni 1909 livräntor måtte tillerkännas henne och hennes i äktenskap med korpralen Norman födda ovan omförmälda tre barn. Riksförsäkringsanstalten, som efter inhämtande av yttrande i ärendet från den hos anstalten anställda specialisten på lungsjukdomarnas område, visserligen fann Norman hava ådragit sig ifrågavarande sjukdom under sådana omständigheter, att, därest i övrigt erforderliga betingelser varit för handen, ersättning jämlikt berörda förordning bort kunna utgå, förklarade genom beslut den 21 januari 1918, att, som enligt stadgandena i § 12 av nämnda förordning framställning skulle göras inom två år, efter det skadan yppats, vid äventyr att rätten till ersättning eljest vore förverkad, men, såvitt handlingarna i ärendet utvisade, dylik framställning icke blivit gjord inom sålunda föreskriven tid, riksförsäkringsanstalten funne någon ersättning enligt berörda förordning icke kunna utgå i förevarande fall.

Över nu föreliggande ansökning hava, efter särskilda nådiga remisser, underdåniga utlåtanden innevarande år avgivits, av marinförvaltningen den 7 februari, av riksförsäkringsanstalten den 21 mars och av statskontoret den 19 april.

Marinförvaltningen har i sitt berörda utlåtande hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förklara att den omständigheten, att tiden för framställning om ersättning vore tilländalupen, icke utgjorde hinder för riksförsäkringsanstalten att pröva, huruvida sökanden och hennes tre minderåriga barn vore berättigade att erhålla livräntor enligt förenämnda förordning.

Riksförsäkringsanstalten har i sitt förberörda utlåtande anfört, bland annat, följande.

Den ersättning, varom nu vore fråga, omförmäldes i § 4 mom. 3 av nämnda förordning, vari stadgades, att om skadan medfört döden

inom två år från olycksfallet eller från det sjukdomen bleve känd, skulle i ersättning utgivas dels begravningshjälp med 75 kronor dels ock till änka, när äktenskapet slutits före den tidpunkt, då skadan uppkommit, en årlig livränta av 180 kronor från dödsfallet, så länge hon levde ogift, och till minderårigt barn, som fötts före sagda tidpunkt eller föddes därefter i ett förut slutet äktenskap, en årlig livränta av 90 kronor från dödsfallet, tills det uppnått 15 års ålder, dock att om livräntor till efterlevande skulle sammanlagt överstiga 450 kronor, de skulle, i förhållande till vad på en var livräntetagare belöpte, till detta belopp nedsättas, så länge anledning till dylik nedsättning fortfore.

Riksförsäkringsanstalten ville framhålla, att även om rätten till ersättning enligt omförmälda förordning icke, på sätt ovan nämnts, förverkats, anstalten likväl med hänsyn till stadgandet i fråga om ersättning i anledning av dödsfall skulle hava saknat befogenhet att till korporalen Normans efterlevande utgiva ersättning, alldenstund hans ifrågakomma sjukdom icke medfört döden inom två år från det densamma blev känd.

Vidare ville riksförsäkringsanstalten erinra om att lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete ej innehölle bestämmelser om att anspråk på ersättning skulle väckas inom viss tid eller att ersättning i anledning av dödsfall allenast utginge, såvida dödsfallet inträffade inom viss tid efter skadans inträffande.

Förenämnda nu gällande bestämmelser rörande ersättning för skada, ådragen under militärtjänstgöring, vore avsedda att bringas i närmare överensstämmelse med stadgandena i 1916 års olycksfallförsäkringslag, och påginge utarbetandet av förslag i sådant avseende. Det syntes vara sannolikt, att de förändringar uti förenämnda bestämmelser, som uti angivna syfte kunde komma att av Kungl. Maj:t och riksdagen vidtagas, även komme att avse borttagandet av den begränsning i ersättningsrätten, som nu gällande preskriptionsbestämmelser utgjorde.

Dessutom ville riksförsäkringsanstalten framhålla, att då korporalen Norman ända till sin död åtnjutit underhåll och vård ävensom avlöning av statsmedel, han torde hava saknat anledning att därutöver söka särskild ersättning. I allt fall syntes det vara förenligt med billighet, om följderna av hans fullt förklarliga uraktlåtenhet att inom föreskriven tid söka ersättning i förevarande fall kunde undanröjas.

Beträffande den omständigheten, att mer än två år förflutit mellan dödsfallet och den tidpunkt, då korporalen Normans sjukdom först konstaterats, torde böra beaktas, att förordningens härför tillämpliga bestämmelse tillkommit för beredande av säkerhet, att döden verkliga

förorsakats av den sjukdom, som låge till grund för ersättningens utgivande. I förevarande fall måste anses styrkt, att korpralen Normans ifrågavarande, under militärtjänstgöring ådragna sjukdom förorsakat döden.

På grund härav har riksförsäkringsanstalten ansett det vara med billighet överensstämmande, att något understöd tillerkändes eller utverkades åt änkan Norman och hennes minderåriga barn.

Statskontoret har i sitt utlåtande hemställt, att då starka billighets-skäl i detta fall måste anses föreligga för beredande av sådan ersättning, som i berörda förordning avsåges, Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå riksdagen medgiva, att änkan Norman och hennes minderåriga barn finge från allmänna indragningsstaten uppbära ersättning till samma belopp och under enahanda villkor, som i sagda förordning stadgades.

Med avseende å vad sålunda förekommit anser även jag sökanden och hennes minderåriga barn på grund av de i ärendet föreliggande särskilda omständigheter böra komma i åtnjutande av ersättning på sätt statskontoret föreslagit, eller enligt de grunder, som finnas angivna i förordningen den 18 juni 1909.

Jag hemställer alltså, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva

att korpralen Johan Edvin Normans änka Agnes Cecilia Norman och makarnas minderåriga barn Gustaf Edvin Sigfrid, Erik Gunnar och Edgar Sixten må å allmänna indragningsstaten åtnjuta ersättning till belopp och under villkor i övrigt, som finnas angivna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Vad departementschefen sålunda hemställt, behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, bifalla; och skulle proposition till riksdagen avlåtas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.